

UCHWAŁA Nr 158 RADY MINISTRÓW

z dnia 12 czerwca 1972 r.

w sprawie zasad finansowania inwestycji i remontów w organizacjach spółdzielczych.

Na podstawie art. 58 § 2 i art. 178 § 1 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Inwestycją w rozumieniu uchwały są nakłady objęte jednym zadaniem inwestycyjnym.

2. Ilekroć mowa w uchwale:

- 1) o „planowym koszcie inwestycji”, należy przez to rozumieć koszt zadania inwestycyjnego, określony w dokumentacji stanowiącej podstawę decyzji o włączeniu inwestycji do planu inwestycyjnego,
- 2) o „planowym terminie”, należy przez to rozumieć termin oddania inwestycji do eksploatacji, określony w decyzji o włączeniu inwestycji do planu inwestycyjnego,
- 3) o „organizacjach spółdzielczych”, należy przez to rozumieć spółdzielnie i ich związki,
- 4) o „większych inwestycjach budowlanych”, należy przez to rozumieć inwestycje polegające na budownictwie o wartości kosztorysowej ponad 2 mln zł.

3. Kryteria zaliczania inwestycji organizacji spółdzielczych do grupy „A” określają przepisy regulujące zasady opracowania narodowego planu gospodarczego.

§ 2. Inwestycje zaliczone do grupy „A” polegające na budownictwie oraz na zakupach maszyn i urządzeń oraz ich

montażu, nie zaliczone do budownictwa, mogą być podejmowane przez organizacje spółdzielcze w granicach nakładów ustalonych w narodowym planie gospodarczym. Organizacja spółdzielcza odpowiada za zgodność podejmowanych inwestycji z ustalonymi nakładami.

Rozdział 2

Inwestycje produkcyjne i usługowe oraz remonty.

§ 3. 1. Bank przyjmuje do finansowania większe inwestycje budowlane.

2. W celu przyjęcia przez bank do finansowania większych inwestycji budowlanych inwestor jest obowiązany złożyć w banku:

- 1) plan rzeczowo-finansowy zadania inwestycyjnego,
- 2) zbiorcze zestawienie kosztów przedsięwzięcia inwestycyjnego oraz zestawienia kosztów rozpoczynanych inwestycji,
- 3) część założeń techniczno-ekonomicznych, zawierającą uzasadnienie celowości i efektywności inwestycji lub odpowiednie uzasadnienie ekonomiczne, zawarte w dokumentacji uproszczonej (jednostadiowej),
- 4) stwierdzenie właściwego związku spółdzielni, że inwestycja mieści się w granicach nakładów.

3. Rozpoczynanie większych inwestycji budowlanych przed przyjęciem przez bank do finansowania jest zabronione; dokonane wbrew temu nakłady obciążają zysk bilansowy zmniejszony o podatek dochodowy.

4. Inwestycje produkcyjne i usługowe nie wymienione w ust. 1 mogą być podejmowane, zgodnie z przepisami uchwały, bez przyjmowania ich przez bank do finansowania.

§ 4. W razie stwierdzenia w stosunku do nowych, większych inwestycji budowlanych, że:

- 1) dla inwestycji nie zatwierdzono założeń techniczno-ekonomicznych lub dokumentacji uproszczonej (jednostadiowej),
- 2) inwestycja jest niecelowa lub istnieją zastrzeżenia co do jej efektywności,
- 3) planowy termin wykracza poza ustalony cykl realizacji inwestycji,
- 4) przyjęcie inwestycji do finansowania spowoduje brak nakładów na kontynuację innych większych inwestycji budowlanych w stopniu niezbędnym do ich zakończenia w planowym terminie,
- 5) inwestycja nie odpowiada wymaganiom określonym w narodowym planie gospodarczym lub w odrębnych przepisach,

bank zawiadamia o tym prezesa centralnego związku spółdzielni w celu podjęcia odpowiedniej decyzji.

§ 5. 1. Po zakończeniu inwestycji polegającej na budownictwie inwestor jest obowiązany przedłożyć bankowi protokół oddania inwestycji do eksploatacji, a następnie rozliczenie zadania inwestycyjnego, sporządzone i zatwierdzone zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Użytkownik obiektów produkcyjnych przejętych do eksploatacji jest obowiązany przedłożyć bankowi po upływie terminu wyznaczonego na osiągnięcie zdolności produkcyjnej obiektów analizę stanu zagospodarowania tych obiektów oraz stopnia osiągnięcia w eksploatacji wskaźników techniczno-ekonomicznych, określonych w dokumentacji inwestycji.

§ 6. 1. Inwestycje i remonty kapitalne w organizacjach spółdzielczych są finansowane ze środków funduszy inwestycyjno-remontowych i ze środków funduszu rozwoju.

2. W uzasadnionych wypadkach bank może udzielać kredytu na finansowanie inwestycji. Udzielenie kredytu może być uwarunkowane odpowiednim udziałem środków funduszu inwestycyjno-remontowego w finansowaniu inwestycji lub uzyskaniem przez inwestora środków z funduszu rozwoju.

§ 7. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy tworzy się z:

- 1) odpisów amortyzacyjnych,
- 2) części czystej nadwyżki,
- 3) dotacji z funduszu rozwoju,
- 4) nadwyżek funduszy własnych w obrocie,
- 5) dochodów uzyskanych ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych produkcyjnych i usługowych, z tym że z funduszu pokrywane są koszty likwidacji i sprzedaży tych środków,
- 6) odszkodowań ubezpieczeniowych uzyskanych za szkody w środkach trwałych,
- 7) odsetek od środków przeznaczonych na inwestycje i remonty, znajdujących się na rachunkach bankowych,
- 8) innych źródeł określonych odrębnymi przepisami.

2. Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu inwestycyjno-remontowego przechodzą na rok następny.

§ 8. Nakłady na inwestycje przekraczające granice nakładów wynikających z narodowego planu gospodarczego lub nie znajdujące pokrycia w środkach, o których mowa w § 6, jako nieprawidłowa działalność inwestycyjna, podle-

gają w terminie opracowania rocznego sprawozdania finansowego pokryciu z zysku bilansowego zmniejszonego o podatki dochodowy.

§ 9. 1. Wszystkim uczestnikom procesu inwestycyjnego polegającego na wykonywaniu większych inwestycji budowlanych mogą być przyznawane nagrody za prawidłowe i terminowe wykonanie inwestycji oraz za przyspieszenie terminu przekazania inwestycji do eksploatacji i osiągnięcie zdolności produkcyjnej.

2. Wysokość i zasady przyznawania nagród określają odrębne przepisy.

§ 10. 1. Planowy koszt większej inwestycji budowlanej może być w toku realizacji inwestycji zmieniony w trybie określonym odrębnymi przepisami. Organizacja spółdzielcza uprawniona do zmiany kosztu planowego dokonuje tej zmiany po zasięgnięciu opinii banku co do ekonomicznych skutków przekroczenia kosztu inwestycji.

2. Zwiększenie planowego kosztu inwestycji, dokonane w toku jej realizacji, podlega sfinansowaniu ze środków określonych w § 6.

3. Planowy koszt inwestycji ulega korekcie w razie urzędowej zmiany cen i norm kosztorysowych oraz w związku z dokonaniem świadczeń na rzecz wykonawców inwestycji za skrócenie cyklu budowy i wypłatę nagród, o których mowa w § 9. Korekty dokonuje inwestor.

§ 11. Remonty kapitalne finansowane są ze środków określonych w § 6 ust. 1 w granicach szacunku nakładów, określonego w narodowym planie gospodarczym.

§ 12. O przeznaczeniu środków funduszu inwestycyjno-remontowego na cele inwestycyjne lub remontowe decyduje organizacja spółdzielcza w zależności od potrzeb oraz od opłacalności i możliwości wykonawczych.

§ 13. 1. Organizacja spółdzielcza jest obowiązana sporządzić plan akumulacji i przeznaczenia środków funduszu inwestycyjno-remontowego, stanowiący część składową rocznego planu gospodarczo-finansowego.

2. Organizacja spółdzielcza jest obowiązana wyodrębnić w planie gospodarczo-finansowym nakłady na większe inwestycje budowlane, nakłady na pozostałe inwestycje oraz nakłady na kapitalne remonty.

§ 14. Bank sprawuje ogólną kontrolę nad prawidłowością gospodarowania środkami funduszu inwestycyjno-remontowego i może żądać usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz stosować środki oddziaływania w formie ograniczenia wysokości kredytów na cele inwestycyjno-remontowe, jak również w drodze podwyższenia oprocentowania na podstawie przepisów o oprocentowaniu kredytów.

§ 15. 1. Zarząd centralnego związku spółdzielni w porozumieniu z Ministrem Finansów może dla wszystkich spółdzielni (związków) zrzeszonych w centralnym związku lub dla określonej grupy spółdzielni ustalić, że:

- 1) spółdzielnie (związki) tworzą wyłącznie fundusz inwestycyjny, a wszelkie remonty finansują obciążając koszty eksploatacji,
- 2) spółdzielnie (związki) tworzą rozszerzony fundusz inwestycyjno-remontowy, z którego — oprócz nakładów na inwestycje i remonty kapitalne — finansują również remonty średnie.

2. Organizacje spółdzielcze, o których mowa w ust. 1, obliczają amortyzację według stawki*przeznaczonej na wy-

3. Organizacje spółdzielcze uprawnione do tworzenia rozszerzonego funduszu inwestycyjno-remontowego przeznaczają na ten fundusz środki określone w § 7 ust. 1 oraz środki pochodzące z narzutów obciążających ich koszty własne; normy narzutów ustala właściwy związek w granicach zbiorczej normy określonej przez zarząd centralnego związku spółdzielni w porozumieniu z Ministrem Finansów.

4. Organizacje spółdzielcze, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą rozliczać w czasie koszty większych remontów, jeżeli zaliczenie ich do kosztów jednego okresu spowoduje zniekształcenie ich wyników. W razie stwierdzenia w toku realizacji planu rocznego, że wymiana środka trwałego jest bardziej opłacalna niż dokonanie remontu — organizacja spółdzielcza może również zaliczyć na fundusz inwestycyjny środki przeznaczone w planie na finansowanie remontu w celu dokonania wymiany środka trwałego.

5. W spółdzielniach budownictwa mieszkaniowego z funduszu inwestycyjno-remontowego mogą być również finansowane, oprócz remontów kapitalnych i średnich, konserwacja i remonty bieżące zasobów mieszkaniowych, pod warunkiem zapewnienia dodatkowych środków funduszu.

§ 16. 1. Kredyty bankowe podlegają spłacie ze środków funduszu inwestycyjno-remontowego w ratach rocznych, określonych w umowie między inwestorem a bankiem, w terminie do lat 5; w uzasadnionych wypadkach bank może przedłużyć okres spłaty kredytu.

2. Wysokość oprocentowania kredytów określają odrębne przepisy; oprocentowanie jest obliczane od kredytu wykorzystanego i obciąża koszty działalności eksploatacyjnej organizacji spółdzielczej.

§ 17. Inwestycje i remonty w obiektach o nieprodukcyjnym charakterze, których utrzymanie obciąża koszty działalności podstawowej (eksploatacyjnej), są finansowane tak jak inwestycje i remonty obiektów produkcyjnych i usługowych.

Rozdział 3

Inwestycje socjalne i kulturalne.

§ 18. 1. Inwestycje socjalne i kulturalne organizacji spółdzielczych są finansowane z wyodrębnionych środków, pochodzących z:

- 1) amortyzacji środków trwałych służących celom działalności socjalnej i kulturalnej oraz z części scentralizowanego i zdecentralizowanego funduszu socjalnego — w zakresie określonym w odrębnych przepisach,
- 2) części czystej nadwyżki przeznaczonej na fundusz pracowniczy i do podziału między członków spółdzielni z tytułu wkładu pracy,
- 3) dochodów pochodzących ze sprzedaży i likwidacji środków trwałych służących celom socjalnym i kulturalnym, z tym że ze środków funduszu socjalnego pokrywane są koszty likwidacji i sprzedaży tych środków trwałych.

2. Większe inwestycje budowlane służące celom socjalnym i kulturalnym mogą być podejmowane w granicach nakładów wynikających z narodowego planu gospodarczego; pozostałe inwestycje socjalne i kulturalne zaliczane są do inwestycji grupy „B”.

3. Nakłady na większe inwestycje budowlane służące celom socjalnym i kulturalnym, przekraczające granicę nakładów wynikających z narodowego planu gospodarczego, podlegają pokryciu, w terminie opracowania rocznych sprawozdań finansowych, z zysku bilansowego zmniejszonego o podatek dochodowy.

4. Nakłady na inwestycje i kapitalne remonty obiektów socjalnych i kulturalnych mogą być dokonywane do wysokości zgromadzonych środków, o których mowa w ust. 1; nakłady przekraczające zgromadzone środki podlegają pokryciu z bieżących wpływów funduszu socjalnego.

5. Przepisy ust. 1—4 mają zastosowanie do inwestycji polegających na urządzeniu terenów przeznaczonych pod pracownicze ogrody działkowe oraz do remontów kapitalnych tych urządzeń.

6. Nie stanowią inwestycji socjalnych i kulturalnych obiekty i urządzenia, których koszty utrzymania obciążają koszty działalności podstawowej (eksploatacyjnej); inwestycje i remonty tych obiektów są finansowane tak jak inwestycje i remonty obiektów produkcyjnych i usługowych.

Rozdział 4

Dokumentacja inwestycji i inne nakłady poprzedzające realizację inwestycji.

§ 19. 1. Koszty dokumentacji przyszłych inwestycji produkcyjnych i usługowych są finansowane ze środków funduszu inwestycyjno-remontowego. Koszty dokumentacji nie wykorzystanej w ciągu 2 lat obciążają fundusz inwestycyjno-remontowy. Jednostka nadrzędna inwestora może przedłużyć okres wykorzystania dokumentacji nie więcej jednak niż na 2 lata.

2. Koszty dokumentacji przyszłych inwestycji socjalnych i kulturalnych oraz inwestycji grupy „B” są finansowane ze środków przeznaczonych na te inwestycje.

3. Przez koszty dokumentacji inwestycji należy rozumieć koszty związane z projektowaniem inwestycji według zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 20. 1. Przepisy § 19 stosuje się do innych kosztów związanych z przygotowaniem inwestycji do realizacji, a w szczególności do kosztów:

- 1) badań geologicznych i geodezyjnych oraz ekspertyz i studiów związanych z opracowaniem dokumentacji,
- 2) przygotowania terenów pod przyszłą budowę.

2. Koszty zakupu licencji na rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne oraz koszty nabycia praw patentowych podlegają pokryciu ze środków obrotowych organizacji spółdzielczej jako koszty przyszłych okresów. Koszty, o których mowa, dotyczące prac badawczych, są finansowane ze środków funduszu postępu techniczno-ekonomicznego.

Rozdział 5

Inwestycje grupy „B”.

§ 21. Kryteria zaliczania inwestycji organizacji spółdzielczych do grupy „B” określają przepisy regulujące zasady opracowania narodowego planu gospodarczego.

§ 22. 1. Organizacje spółdzielcze mogą finansować, poza czynami społecznymi, inwestycje grupy „B” z następujących źródeł:

- 1) funduszu specjalnego tworzonego na podstawie przepisów w sprawie rozwoju spółdzielczości inwalidzkiej,
- 2) funduszu rehabilitacji inwalidów,
- 3) dobrowolnych świadczeń dostawców mleka oraz członków spółdzielni ogrodniczych na budowę i zakup urządzeń punktów skupu i punktów usługowych,

- 4) funduszu rozwoju produkcji ogrodniczej,
- 5) funduszu szkód górniczych,
- 6) z innych źródeł przewidzianych na finansowanie inwestycji grupy „B”, określonych dla jednostek państwowych.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą być również przeznaczane bez ograniczeń na finansowanie inwestycji grupy „A”.

§ 23. 1. Inwestycje grupy „B” polegające na budownictwie, finansowane ze środków wymienionych w § 22, mogą być rozpoczynane przez inwestora pod warunkiem:

- 1) przygotowania dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) zapewnienia wykonawstwa robót zgodnie z obowiązującym cyklem budowy,
- 3) zgromadzenia na rachunku bankowym środków finansowych zapewniających pokrycie pełnego kosztu inwestycji, zmniejszonego o równowartość materiałów i robót, które mają być dostarczone lub wykonane czynem społecznym; nie dotyczy to inwestycji spółdzielczości inwalidzkiej realizowanych ze środków funduszu specjalnego oraz ze środków funduszu rehabilitacji inwalidów.

2. Bank może wyrazić zgodę na przyjęcie inwestycji do finansowania mimo niepełnego zgromadzenia środków finansowych, jeżeli inwestor udowodni, że dopływ brakujących środków jest zapewniony w czasie niezbędnym do prawidłowej realizacji inwestycji.

§ 24. 1. Organizacje spółdzielcze mogą również podejmować i realizować jako inwestycje grupy „B” inwestycje o charakterze i zakresie rzeczowym, odpowiadającym inwestycjom własnym przedsiębiorstw państwowych.

2. Do inwestycji grupy „B” mogą być ponadto zaliczone inne inwestycje handlowo-usługowe określone przedmiotowo oraz wartościowo w uchwale o narodowym planie gospodarczym.

3. Inwestycje, o których mowa w ust. 1 i 2, są finansowane ze środków wymienionych w § 6.

4. Nakłady, przekraczające zakres, o którym mowa w ust. 1 i 2, albo środki określone w ust. 3, podlegają w terminie opracowania rocznego sprawozdania finansowego pokryciu z zysku bilansowego zmniejszonego o podatek dochodowy.

Rozdział 6

Przepisy dotyczące niektórych inwestycji i rodzajów nakładów.

§ 25. 1. Inwestycje wspólne są finansowane ze środków zgromadzonych na bankowym rachunku inwestora zastępczego, pochodzących z udziałów wnoszonych przez uczestników wspólnej inwestycji.

2. Organizacje spółdzielcze będące uczestnikami wspólnej inwestycji przekazują na rzecz inwestora zastępczego udziały ze środków inwestycyjnych (z funduszy inwestycyjno-remontowych lub ze środków na inwestycje socjalne i kulturalne). Wysokość i terminy przekazywania udziałów reguluje umowa zawarta między inwestorem zastępczym a innymi uczestnikami wspólnej inwestycji.

3. Bank udziela inwestorowi zastępczemu kredytu na opracowanie dokumentacji inwestycji oraz na realizację inwestycji, gdy umowne terminy przekazania udziałów nie zapewniają realizacji w planowym terminie. Udzielone kredyty powinny być spłacone nie później niż w terminie rozliczenia inwestycji.

4. Bank za zgodą jednostki nadrzędnej inwestora zastępczego może udzielać temu inwestorowi kredytów również na pokrycie części kosztów inwestycji wspólnej nie pokrytej zadeklarowanymi udziałami. Jeżeli w terminie rozliczenia inwestycji udziały nie zostaną przekazane, nie znajdująca pokrycia część kredytu jest spłacana ze środków funduszu rozwoju jednostki nadrzędnej inwestora zastępczego.

5. Do inwestycji wspólnych stosuje się przepisy § 9.

6. Uzyskana przez inwestora zastępczego oszczędność na realizacji inwestycji wspólnej, tj. różnica między kosztem planowym a faktycznym kosztem realizacji, pozostaje do dyspozycji inwestora zastępczego i jest przeznaczona na jego fundusz inwestycyjno-remontowy.

7. Przekroczenie kosztu inwestycji ponad koszt określony w umowie z uczestnikami wspólnej inwestycji pokrywa inwestor zastępczy z własnych środków inwestycyjnych lub ze środków funduszu rozwoju jednostki nadrzędnej.

§ 26. 1. Nakłady związane z nabyciem od innych jednostek budynków i budowli oraz innych środków trwałych są pokrywane ze środków inwestycyjnych. Nakłady te mogą być realizowane poza rozmiarami nakładów określonych w narodowym planie gospodarczym. Przez nakłady związane z nabyciem środków trwałych od innych jednostek rozumie się koszty demontażu, transportu, ponownego montażu i niezbędnych remontów nabywanego środka trwałego, a ponadto — cenę zapłaconą poprzedniemu użytkownikowi.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do przekazywania między wykonawcami prac badawczych a innymi jednostkami gospodarki społecznej przedmiotów o charakterze środków trwałych, nabytych lub wytworzonych w toku prac nad rozwojem nauki i techniki.

§ 27. 1. Organizacje spółdzielcze prowadzące działalność eksploatacyjną, realizujące inwestycje siłami własnymi, finansują wstępnie koszty robót ze środków przeznaczonych na działalność eksploatacyjną.

2. Jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, zwrot ze środków inwestycyjnych kosztów, o których mowa w ust. 1, następuje:

- 1) w zakresie robót budowlanych i montażowych — na zasadach obowiązujących dla rozliczeń za roboty budowlane i montażowe wykonywane systemem zlecieniowym, z tym że rozliczeniami mogą być objęte poszczególne zakresy robót, dla których ustalono ceny jednostkowe,
- 2) w zakresie innych robót i usług — według obowiązujących cen lub według kosztów własnych z doliczeniem stawki zysku nie przekraczającej zysku planowego, jednak w granicach cen obowiązujących.

3. Organizacje spółdzielcze odstępują wyroby własnej produkcji na cele działalności inwestycyjnej po cenach zbytu.

4. Przepisy ust. 1—3 mają zastosowanie również do robót i wyrobów własnej produkcji, zużywanych na cele remontów finansowanych z funduszu inwestycyjno-remontowego.

§ 28. Zakładowe budownictwo mieszkaniowe organizacji spółdzielczych, realizowane na podstawie przepisów o społecznym budownictwie mieszkaniowym, jest finansowane ze środków funduszu mieszkaniowego na zasadach ustalonych w uchwale dla większych inwestycji budowlanych. Bank może udzielić organizacji spółdzielczej na uzupełnienie funduszu mieszkaniowego kredytu na okres do lat 5, spłacanego z przyszłych wpływów tego funduszu.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 29. 1. Przepisy uchwały nie dotyczą:

- 1) rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
- 2) spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych,
- 3) spółdzielni budownictwa mieszkaniowego w zakresie inwestycji mieszkaniowych i towarzyszących.

2. Zasady finansowania inwestycji i remontów w spółdzielniach oszczędnościowo-pożyczkowych określają przepisy dotyczące instytucji finansowych.

§ 30. Inwestycje branżowe organizacji spółdzielczych przyjęte przez bank do finansowania do dnia 31 grudnia 1971 r. mogą być finansowane na warunkach określonych przez bank do dnia ich zakończenia, z tym że przepisy uchwały stosuje się do oprocentowania kredytów bankowych i nagradzania uczestników procesu inwestycyjnego.

§ 31. Udzielone przez banki organizacjom spółdzielczym do dnia 31 grudnia 1971 r. kredyty na dokumentację i inne nakłady, związane z przygotowaniem dotychczasowych inwestycji branżowych do realizacji, podlegają spłacie w terminach określonych w umowach o kredyt. W miarę posiadania środków na finansowanie inwestycji organizacje spółdzielcze mogą dokonywać wcześniejszej spłaty kredytów.

§ 32. Minister Finansów może wydać w uzgodnieniu z Naczelną Radą Spółdzielczą przepisy zapewniające prawidłową realizację zasad uchwały.

§ 33. Traci moc uchwała nr 4 Rady Ministrów z dnia 12 stycznia 1970 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów organizacji spółdzielczych (Monitor Polski Nr 2, poz. 12).

§ 34. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1972 r., z tym że przepis § 24 ust. 1 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1973 r.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*